

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће и ванредних бројева. Преплата се шаље „Уредништву Полицијског Гласника“ или директно окружним и средским властима, или на пошти. Цена је листу: чиновницима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште, годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механџијама годишње 16, полугодишње 8 динара. Жандармима писарима и осталим званичницима у опште, годишње 8, полугодишње 5 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи не враћају се.

ЕКОНОМСКИ УЗРОЦИ КРИМИНАЛИТЕТА

историјско-критичка студија о криминалној етиологији.

по
Јозефу ван-Хану

(НАСТАВАК)

VIII Статистичари

Теорија Кетлеова, која се труди да прокламује царство физичких закона у моралном реду, доста је слична са теоријом друштвене средине школе Француске. Физички закони које истиче Кетле, нису, у ствари, ништа друго, до закони друштвене средине. Оно у чему се Кетле разликује од Лагасања, то је полазна тачка. Први посматра целокупно друштво, други појединца.

Са именом Кетлеовим нераздвајно је везано име *Гуриево*, који је изучавао криминалитет у његовом односу са индустријом и трговином.

Белгијанац *Дикетио* сматра беду и незнање као извор свеколиког криминалитета. За доказ овог свог тврђења позива се на Шпанију и Италију које, као најсиромашније земље, дају највећи број криминалитета.

У своје *Покушају, узроцима и лековима криминалитета*, *Корн* представља криминалитет као суфицит друштва. Испитујући утицај цене жита на криминалитет, писац долази до закључка да економске кризе имају пре утицаја на облик но на број злочина.

Описујући даље жалосно стање злочинаца, писац истиче *усамљеност* као једну од њихових главних, карактерних одлика. Највећи број злочинаца, по њему, сачињавају оне личности које су без фамилије и породице.

Енглези: *Жон Клеј* и *Хил Давенипорт* одричу сваки однос између криминалитета и економских прилика.

Немац *Етинген*, професор у Дорпату, заузима одлично место међу статистичарима, који су се занимали нашим питањем. Његово главно дело: *Морална статистика и хришћански обичаји тежи оснивању једног етичког социјалног система на основи емпиричкој*. Први одељак овог дела много је важнији и третира биолошке

функције човечанства, посматране у свом скупу према својим спољним манифестацијама. Главни узрок криминалитета писац налази у егзистенцијској природи људи која завиди надмоћности и срећи ближњих. Жеља за притежањем (имаовине) и уживањем, сјединења са одвратношћу према сваком заморном и понизном раду, производи у сваком човечијем срцу клицу порока који, развијајући се, прелази често у злочин. Ову унутрашњу наклоност ка злу изазивају и приводе у дело спољни утицаји који се, опет, рађају у економским приликама. Али, прави узрок злочина лежи у деструктивној сили егзистенције коју многи савремени економисти сматрају као мотор свеколиког економског развића и националног живота.

Примена статистике у изучавању криминалитета, улази у нову фазу око 1880 год. Принципи, истакнути новим криминалошким школама у Француској и Италији привукли су на себе општу пажњу и дали великог полета криминалној статистици.

Међу криминалним статистичарима овог времена најважнији је *Старк*, који је у своје делу: *Злочин и злочинци у Пруској 1854—1878* (Берлин 1884) доказао тесну везу између својине и економских прилика у Пруској за време означеног периода времена.

У својој монографији: *Однос злочинства према социјалним и економским приликама*, *Мајер* испитује криминалитет у Цириху у времену од 1853—1892 год. Акција криминална по њему, јавља се под утицајима *телуричким, социјалним и индивидуалним*. Међу утицајима социјалним, елементи економски најважнији су.

Испитујући у означеном периоду времена понаособ злочине против имаовине, писац долази до закључка, да прва категорија злочина расте са побољшањем економских прилика, док се друго смањује — и обратно.

Испитујући утицај цена на криминалитет *Мајер*, једини од свију писаца који су се до њега занимали овим питањем, примећује са разлогом, да велика цена има повољног утицаја на произвођаче и неповољног на потрошаче.

Према овоме, у толико криминалитет првих опада, у толико код других расте, и обратно.

У своје ремек-делу *Француска популација* (Париз 1841) *Левасер* долази до закључка, да главни узрок беде лежи пре у недостатку равнотеже између потреба злочинчевих и законитих средстава задовољена, него ли у аривој беде.

Вреди поменути још и *Милера*, који одриче сваки утицај цене на криминалитет.

IX. Разни писци.

У овој последњој глави наше расправе скупљени су литерарни фрагменти који нису могли бити уврштени ни у једну од побројаних теорија. То су, махом, радови историчара, философа и писаца који су се више узгред бавили криминалном литературом.

Тако *Тен*, са својим несравњивим талентом историског сликара, представља криминалитет у Француској уочи револуције. Он ту доказује, са фактима у руци, једнакост између беде друштвене и гангрене на извесном делу човечијег тела која лагано упропашћује и остале здраве делове тела. Исто је тако, вели, и са људима. Они који су у могућности да опстану, бивају уништени од оних који немају средстава за живот.

Бихнер, који се сав посветио вулгаризовању материјализма, одриче у своје главном делу, „*Сила и материја*“ постајање слободне воље, и истиче, као главни узрок криминалитета, *сиромаштво*.

Исто тако и *Барон* у својој ваљаној расправи „*Сиромаштво, његови узроци и лекови*“; означаје беду као главни узрок злочина.

Један од највећих поборника за укинуће смртне казне *Х. Лукос*, тврдио је почетком прошлог века, да је злочин последица *незнања и беде*,

— Друштво је обично подељено, вели он, на три класе: то је најнижа од њих у којој је концентрисан криминалитет као оскудица васпитања и последица патњи. Прве две класе не само да су снабдевене васпитањем које је у стању да предупреди и беду и криминалитет, већ су, шта више, ослобођене сваких брига за своју егзистенцију, беда за њих не постоји. Друштво, које захтева подједнако владање и по-

штовање закона, како од богатих тако и од сиромашних, доводи у сумњу своју моралност.

Лукас даље износи, да су поједине врсте злочина својствене искључиво појединим периодима цивилизације. Тако, н. пр. штампарски преступи умножавају се са напретком штампарија, банкротства и фалсификати са напретком трговине и индустрије.

Генералишући ову опсервацију писац долази до закључка: да су злочини који имају за предмет ствари много чешћи у земљама напредним и богатим него ли у земљама нападним и сиромашним. На овај начин цивилизација директно потпомаже развитак ових злочина.

Економски положај злочинаца у Белгији испитивао је озбиљно *Стевенс* у свом делу „Затвори *Келијски* у *Белгији*“ (Брисел 1878).

Од сто осуђеника у централним затворима, по његовом тврђењу, били су:

Материјално добро ситуирани 1%

Материјално нешто мало ситуирани 11 од сто,

Сиромаси који нису имали никакве друге материјалне потпоре изузев прихода од рада 88%.

Писац, даље, истиче нагло умножавање популације казних завода у времену економских криза и велике цене хлеба.

— Помислите, узвикује он, да у затворима има 4000 Белгијанаца, који у њима неби били да није било ове околности (увећавање цене хлеба), потпуно независне од њихове воље.

Констатирујући, да међу осуђеницима има 70% нежењених, и признајући да је њима много лакше издржати борбу у животу но жењеним, — писац се пита: да ли целибат није последица и доказ непотпуног физичког и моралног развића, незнање заната? и т. д.

У својој *Покушају о казнама и казном систему*. *Агоцету* увршћује међу главне узроке злочина *неједнакост друштвену*, која се развила у нашем друштву. Разлог због кога су преступи много ређи у редовима богаташа него ли у редовима сиромаша лежи, по њему, у лакоћи помоћу које први задовољавају своје жеље и страсти, док сиромаси ово могу постићи само помоћу злочина.

* * *

Поред чисто научних студија, изложене криминалне теорије, као моћно интелектуални фактор, привлачиле су на себе пажњу и највећих песника и романсијера, као што су: *Данте*, *Гасо*, *Африери*, *Шилер*, *Виктор Иго*, *Достојевски*, *Балзак*, *Зола*, *Манџони*, *Кроноткин* и многи други.

(СВРШИЋЕ СЕ)

ТЕЛЕСНЕ ОСОБИНЕ ПРЕСТУПНИКА

(СВРШЕТАК)

Од поглавитог су интереса мозак и лобања; мозак као седиште психичких функција, а лобања због тога што се по њој

може судити о величини и изгледу мозга. Мозак је тако компликован орган, да би врло тешко било одредити границе нормалнога. Па и оно што је ту најспољније од свега, *тежина*, веома је колебљиво. Као границу норме узео је *Велкер* тежину мозга од 1388 грама. Док су многи знатни људи имали у велико теже мозгове (као што су *Тургењев*, *Бајрон*, *Шилер*, *Волга* и други), дотле други не мање даровити људи имали су много мању тежину мозга (на пример *Данте*, анатом *Делингер Гамбета*); најтеже мозгове, које је *Бишоф* сам посматрао, имали су обични и непознати радници, а не давно је нађено код једног идиота да му је мозак тежак више од 2000 грама. То је најбољи доказ да нису величина и тежина мозга од од значаја него његов *склоп*.

Склоп мозга показује у здравом стању веома разноструке варијације, које јако отежавају суђење о вредности видних одступања. Али осим тога и нормалан склоп можданих вијуга не доказује ништа о духовном здрављу. При спољне потпуно нормалном склопу налазимо по некад тешке промене мождане коре, које се не слажу са психичким здрављем. Често ни при секцији не налазимо ни макроскопски ни микроскопски поремећаје, где је у животу постојало тешко душевно обољење. Ја на то нарочито ударам гласом због тога, што често постоје заблудне преставе о резултатима секција. Ми истина можемо секцијом а нарочито микроскопским испитивањем мождане коре, по некад, са сигурношћу утврдити болест, али се не може потпуно одређено утврдити здравље мозга.

Значај одступања у конфигурацији мозга по *Бенедикту*, *Мингадинију* и др. у томе је што, у домаћају варијационе ширине, мождане вијуге код преступника показују много чешће атипична и атавистичка образовања, него код нормалних индивидуа. Тим одступањима се у новије време нарочито занимао руски анатом *Сернов*; његови закључци зкслужују највећу пажњу, јер он одавно специјално изучава мозак. Он побија већину описаних аномалија, доказујући да се оне истина чешће налазе код преступника него код чистих људи, али да их треба сматрати још и као варијанте нормалног типа вијуга. *Сернов* тврди да та комбинација вијуга „врло живо опомиње на односе код микроцефала и извесних преставника у реду животиња и већ одавно ужива глас атавистичког појава.“

Сва друга одступања у мозгу и лобањи *Сернов* или сасвим одриче, или им не даје вредности. То важи пре свега за релативно *малу чеону кост* или, тачније казано, за онај део чеоне кости који покрива велики мозак. *Сернов* потврђује тај факат да средња величина тог дела лобање код преступника заостаје иза средине величине код онога који није преступник.

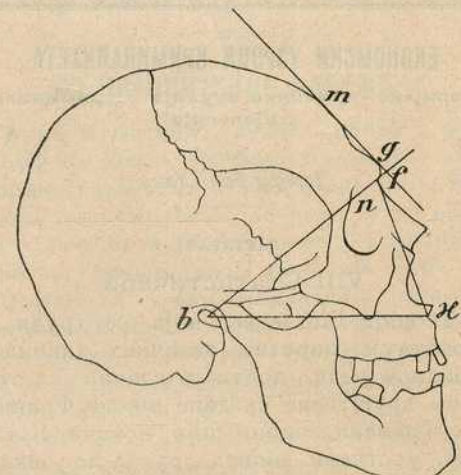
Још једно даље тврђење *Ломброзове* школе признаје и *Сернов* тако исто као тачно. „Релативно јак развитак скелета лица, од чега долази *прогнатизам* (јако напред истурени делови лобање који чине лице) и забаченост чела назад.“ Та одступања могу се лепо видети из оба на-

прта, које овде износимо. и које смо узели из *Курелине* књиге.

Из ове табеле види се колико су честа та одступања; у тој табели ја сам поред *Курелиних* навода навео и *Берова* рачунања.

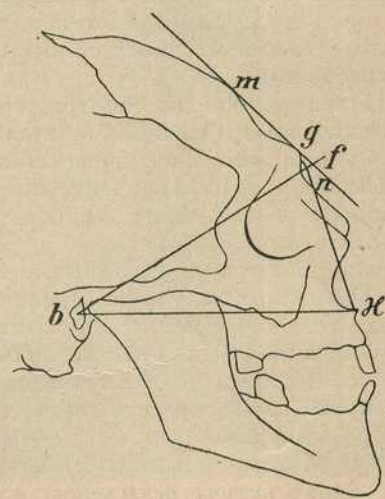
	прогнатија	јаке чеоне шупљине	забачено чело
Курела 3641 случај . . .	12,6%	11,8%	7,9%
Бер 968 случај	20,4%	3,2%	4,7%

Ја сам намерно навео та два аутора једног поред другог; *Курелу* који годинама важи као ревностан и даровит присталица *Ломброзов* чија учења заступа он у *Не-*

Лобање.

мачкој, и располаже необично богатим знањем литературе, — и *Бера*, који је као

По Курели.

противник учења о урођеном преступнику необично брижљиво основао своје гледиште, својим сопственим испитивањима. И *Бер* дакле потврђује да често бивају нађења одступања скелета.

Угао *bfg* важи као мера забачености чела угао *bхп* као мера прогнатије, која се види с поља *у јако напред истуреној горњој вилици и косом положају зуба на поље*. Са тим аномалијама налази се већином заједно и јако истицање лукова обрва.

Обим лобање често је био предмет подробних испитивања. Бројеви *Квехт*ови (у његовој студији о ширењу физичке деге-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

дереације код преступника и односима између знакова дегенерације и невропатије.) добијени мерењима на 108 затвореника, и Берови бројеви истина одступају једни од других, али се из њих може видети да код преступника нису ретке необично мале и необично велике главе. Међу 1214 осуђених нашао је Кнехт и то да 2% имају изразно *Хидроцефални* склоп главе, дакле оне форме, која показује болесне процесе у прво доба развитка.

Колико год се пута уносила каква нова област у криминално антрополошка испитивања, понављала се иста игра. Прво настаје тврђење да је једна одређена форма одступања карактеристична за преступника; за тим се наводе накнадни докази да се слични појави налазе и код оних који нису преступници, и најзад остаје тврђење, да се те аномалије свакојако налазе нешто чешће код преступника. С тога би одвело бескорисним понављањима кад бих хтео за многобројне друге телесне знакове дегенерације наводити у појединостима супротне резултате. Најважнији телесни знакови изрођавања, на пример *арекобројни прсти на рукама и ногама, ненормални положај и склоп зуба, ненормални полни органи, неједнак развитак телесног склопа* и т. д. сва та обележја налазе се и код здравих. Она су у толико многобројнија што се више приближујемо дегенерисаним душевно оболелим. *Између обојих стоји преступник.* И најревноснији и најодлучнији противници *Ломброзови* не одричу да знаци изрођавања нарочито се често појављују код преступника. Тако се изражава и Неке, у својој студији *Дегенерација, знаци дегенерације и Атавизам.* „Нама је допуштено само да укажемо евентуално вероватну мању вредност носиоца дегенерационих знакова, и ништа друго што би вредно било за утврђење какве дијагнозе.“

Толико као Неке ја небих ишао у оцењивању једног преступника. Ја мислим да се ни из далека не треба користити дегенерационим знацима, ни у најизражнијој форми њиховој, да се једном лицу тиме поузданије припише кривица. У осталом што није допуштено код појединог преступника, може имати важности у опште.

То гледиште заступам ја с Бером, који, поред све своје опрезне критике, мора допустити да „Абнормитети простије и тешке врсте долазе код преступника појединце или у већем броју и то често; и кад ништа специфичко на себи немају, они су ипак докази о ниској вредности њихове организације.“

По томе се управо не треба чудити што међу преступницима налазимо тако много телесно ниске вредности; пре би морало изазвати наше чуђење кад би било противно томе. Јер највећи део преступника долази из кругова, у којима су се одомаћиле невоља и беда; у којима се жене, за време трудноће, само оскудно хране, а често у опором раду морају трошити своје снаге; по томе је будући човек још у клицы отрован пијанством и болешћу родитеља. Против тога не може се износити то, што је сиромашно становништво још у стању било да да телесно

способну војску. *Не изрођавају се сви* код којих се претпоставља дегенерација; не сви, али многи. Порекло преступника доказује тај факат, да се рекрути преступности најчешће налазе међу децом пијаница и душевно оболелих, међу најсиромашнијим сиромасима; то је специфички карактер преступу својственог појава.

ГРАЂАНСКИ - СУДСКИ ПОСТУПАК протумачен начелним одлукама, одлукама опште седнице Касац. Суда и одељења и одлукама управних власти

ПРИКУПИО И УРЕДИО Свет. Јањић

Глава осамнајеста О извршењу пресуде § 471.

(НАСТАВАК)

8

Са наведеног а на основу § 325 гр. суд. пост. Касац. суд *ништи* горњу пресуду Апелац. Суда и препоручује му, да по овим примедбама и закону уради и да приликом даношења нове пресуде оцени:

а; Облигацију, приложену белешци бр. 14817;

б; Уверење еснафа болтациског-бакалско-бојациског Бр. 20 приложено белешци Бр. 14817;

в; Уверење порезника; и
г; Меницу — прилоге белешци Бр. 13610, — јер ови докази нису цењени, а треба их ценити према § 305 тач. 7 гр. суд. поступка“.

Апелациони суд примио је ове примедбе и урадио што је требало према њима.

Касациони суд упутио је првостепени суд, да оцени: је ли сведочанство о наглавици *из времена задужења*, као и да ли одговара тач. 11 правила код тач. 4. а, овим примедбама од 22. VIII. 03 № 5319.

„Погрешан је навод првостепеног суда у овоме решењу, да тужилац Владислав. према наређењу тач. 4 § 471 гр. суд. пост., није питан о томе, шта од имања свога одређује за продају, и са тога разлога уништио ову јавну продају, кад се, на против, из акта продаје види, да је тужилац Владислав 7. јула 1899 г. Бр. 6734 код полициске власти, на протоколу, одредио за попис земље зв. „Руштавац“ под висом и „Белег код крушака“, те на тај начин не стоји наведени разлог у решењу прв. суда.“

Зато Касац. суд на основу § 325 гр. суд. пост. *ништи* горње решење тога суда, препоручујући му у исто време, да оцени и поднето уверење тужиоца у акту Бр. 10242 1902, којим се констатује, да је 21. Марта 1884 год. пок. Милан био сам и да је имао довољно земље по § 471. гр. суд. пост., — као и да ли ово уверење садржином и формом својом одговара у свему правилу Министра Правде од 4. фебруара 1874 год. № 354 (Збор 26 стр. 14 — датум тач. 4 § 471 гр. суд. пост.), — на затим нека суд по овим примедбама и даље по закону поступи“.

Тражено сведочанство о наглавици *из времена отуђења* и то по званичној дужности у спору Лазара Д. противу Драге жене Андрије М. због својине, по примедбама Касационог суда од 6. Маја 1902. № 2942.

Ево тих примедба.

*

„Кад тужилац на белешци № 34420 наводи, да као земљорадник нема довољно земље по закону, то је суд дужан, у смислу правила код § 471 грађ. пост. и расписа Министра Правде од 1. Дец. 1886 године № 5258 (Збор. 42 стр. 310) по званичној дужности претходно да прибави уверење: да ли је тужилац у време отуђења имао довољно земље, или добио онолико земље, колико је отуђио, или бар у тој вредности, па и то при изрицању пресуде да има у виду“.

Сведочанство о наглавици треба да је из времена продаје, према овој одлуци.

Среска власт јавила је суду, да је продала имање Косте А. за наплату више потраживања и имање уступила Алекси М. за 5000 дин.

По исплати порезе и првог интабуланта претекло је 933·49 дин. и за ову суму примила је од купца као другог интаб. повериоца квиту у смислу § 483 грађанског поступка.

Међу тим, дужник се бранио да је земљорадник и да му није требало продати све имање, већ да му је требало оставити онолико имања колико закон штити.

На ову преставку суд је изискао сведочанство у смислу § 471 грађ. пост. и правила Министра Правде код овог §-а, а кад је овим утврђено, да Кости није остало ништа од имања, и да је у време продаје био земљоделац, суд је решио 11. дец. 1901 год. № 15122 да се пише полиц. власти да од купца Алексе наплати 691·30 дин. колико према укупном износу површине продатог имања у 27·45 хектара и излицитираној цени у 5500 д. — износи вредност шест дана продатог имања, и наплаћену суму преда Кости.

Но по жалби купца, Касациони суд поништио је 28. Маја 1902 године под № 4452 горње решење са ових разлога:

„Само се оно може наплаћивати без судске пресуде, што је побројано у § 465 грађ. пост. а тај случај овде није.“

Питање, које дужник Коста истиче, спорне је природе и не може се по § 303 пом. пост. расправљати решењем, већ у спору пресудом. Према томе суд је погрешно наредио да се од жалиоца Алексе наплати 691·20 дин. без пресуде и предаду дужнику Кости, него је требало да узме реч на ово тражење од жалиоца, па оцени које је страна јача у праву па слабију упути на спор.

По овоме је суд саслушао повериоца и купца Алексу и кад овај није одобрио тражење дужника Косте, јер овај није земљоделац, онда суд решењем од 16-ог Новембра 1902 год. № 14950 упути купца Алексу на парницу сматрајући да је дужник Коста јачи у праву, јер његово тражење проијеза из самог закона — тач.

4 § 471 грађ. пост. и што је утврђено званичним извешћем у акту под № 10023 да је дужник Коста био земљоделац и у времену продаје.

Но по жалби купца Алексе, Касациони суд поништи и ово решење 15. фебруара 1903 год. № 151 са ових опет разлога:

„Кад је жалилац Алекса као заложни поверилац примио од полиц. власти новац, добијен за продато имање дужнога Косте, онда је суд погрешно узео, да је Алекса слабији у праву и упутио га на спор да докаже како дужник Коста није земљоделац, већ је требао Косту да упути на парницу, јер се извешћем у акту, на које се суд у свом решењу позива, не доказује, да је Коста земљоделац пошто исто није онако, као што се то тражи тач. 11 правила Министра Правде код § 471 гр. поступка“.

У овом смислу гласи и одлука под № 9263 исписана код овог §-а. И по тој одлуци треба да је сведочанство из времена закљученог уговора о куповини и продаји.

Овакво мњење заступљено је и у пресуди Апелационог суда од 9. Марта 1904 № 10 37 у спору Петра П. противу Милутина У, за издање тапије.

Ова опет одлука показује, да сведочанство о наглавици, треба да је из времена кад се врши аренос, а не из времена закључене погодбе о куповини и продаји.

Ево те одлуке.
„Кад тужилац тражи извршење уговора о куповини и продаји непокретног имања, — онда је суд, према распису Министра Правде од 1. децембра 1886 г. Бр. 5258 (зб. 42 стр. 310) код тач. 4 § 471 гр. суд. пост., — позван дужношћу да заштићује земљоделцу закони део, требао да тражи прописно уверење о количини продавачевог имања и то из времена кад се врши аренос у смислу § 294 гр. зак., а не из времена, када је уговор о продаји и куповини закључен, јер би се тим начином у свако доба могло изиграти оно наређење из § 471 гр. суд. поступка“.

Овакве је примедбе дао Касац. суд 10. авг. 1902 год. № 4950 по спору Милоша В. противу Мијанла Ј. за издање тапије.

У овом смислу има и једна одлука од 10. Јануара 1901 № 259 I одељ. којом се тражи да земљорадник има наглавицу у време преноса тапије, ма да је у време закључења уговора имао наглавицу.

Како треба да гласи потврђење полицијске власти на сведочанству о наглавици казују одлуке под № 3989 и 4536 које су напред исписане.

Да потврђење полицијске власти на сведочанству о наглавици, не треба да је основано на исказу кмета и она три општинара, већ да ова треба да се извести о истинитости даног сведочанства, утврдио је Касациони суд, како у исписаној одлуци под № 3988 тако још и у одлукама:

од 28 јануара 1903 № 11308/02 (II одељење) и 13 фебруара исте-1903 под № 47 и № 82 од истог дана (III одељење)¹.

Под „задругом“ о којој се говори у тачци 11 правила под в., не рачунају се синови, према већ исписаној одлуци под № 9263.

Према исписаној одлуци под № 2857 право на наглавицу нема и младољетни син.

Само сведоџба издата у смислу тач. 11 правила код § 471 доказ је о имовном стању и занимању дотичног лица, а не и сведоџба друге власти, према овој одлуци.

По тужби Тодора К. из Гор. М. противу Косте К. среског писара за поништај продаје, тужилац је поднео уверење пореског одељења № 1148 да му као земљораднику није остало довољно земље.

У току извиђаја, суд је додао и од полиц. власти уверење, да тужилац има довољно још имања, па је тужиоца одбио од тражења узев, да се из извешћа среске власти под № 5004 датаг по тражењу (овог) суда види, да тужилац има у кући само једну пореску главу и да поред кућног плаца има 2.88 хектара а то је више од 5 плугова земље — § 471 гр. пост.

Но по жалби тужиоца Касац. суд поништи ово решење 14.VIII.02 № 5475 са ових разлога.

„Извешће начелника среза Нишког од 12 марта 1902 г. Бр. 3872 (вд акт под Бр. 5004) није могао суд узети као доказ о имовном стању (количини земље) тужиоцем, јер према тач. 11 правила Министра Правде од 4. фебруара 874 год. Бр. 354. (зб. XXVI стр. 14) код тач. 4. § 471 гр. с. пост. као доказ о количини имања земљоделца, служи једино уверење дотичног општинског суда са одбором чију сдржину мора оверити полицијска власт на основу свог сазнања. Према томе и у даном случају суд је по службеној дужности требао да прибави овакво уверење, па тек на основу тога и осталом извиђеном стању ствари, да своју одлуку донесе.“

Првостепени суд усвојио је ове примедбе и кад је додао уверење у смислу тач. 11 правила Министра Правде код тач. 4 а., бр. 471 гр. с. дост. решио је да се тужилац одбије од тражења пошто је добијеним уверењем утврђено, да је тужиоцу сем продате земље остало још онолико, колико треба, по закону.

Ово је решење одобрио и Касациони суд 16 априла 1903 год. № 2280.

Да ли власт треба по званичној дужности да прибавља сведоџбу о имовном стању и занимању дотичне особе, или треба само да пази да се без овакве сведоџбе не расправља питање већ да тражи да сама странка набавља и подноси овакову сведоџбу, — показује сам распис, па како се врло често примењује, кад се расправљају питања на основу прописа из Главе

¹) Прочитати чланак „Какво треба да је потврђење“ у Бр. 33 Полицијског Гласника за 1903 год.

осамнаесте и деветнаесте грађ. судс. пост. то ћемо га доносити у целини. Распис Министра правде од 1 децембра 1886 № 5258 (збр. 42 стр. 310) гласи.

„У тачци 11 од правила од 4. фебр. 1874-е године бр. 354., које је Министар Правде прописао за извршење закона, по коме се земљоделцу не може узети у попис пет дана земље, наређено је за случај, ако би земљоделац хтео какво имање непокретно да прода или другим којим начином да отуђи, да је дужан сведоџбом, по томе прописаном начину издатом и потврђеном, да докаже, да има преко отуђујућег имања још пет плугова земље и кућу с плацем.“

Законска забрана, да земљоделац не сме остати са мање од пет плугова земље, тиче се јавног интереса; јер држава узима на се старање, да сачува већину својих грађана од сиромаштва и пропасти; по томе и правило, за извршење ове законске забране прописано, тиче се јавног интереса; те с тога су и судови обавезни, да по званичној дужности пазе на извршење свега онога, што се овим законом и правилом изискује.

Но, као што сам имао прилике да се уверим, ова се пажња пропушта у парницама, које се тичу отуђења непокретног добра, нарочито у парницама и пречем праву откупа. Ту се свршава спор, без да се траже докази, да ли је земљоделцу, осим продате земље, остало још пет плугова земље и кућа с плацем; и кад се пресудом досуди овоме или ономе купцу право на куповину, овај се после на основу пресуде убаштињавања накупљено добро и на тај начин изиграва се законска забрана, по којој мора остати свакоме земљоделцу пет дана земље не отуђене.

Да би се ово спречило, министар правде позива тај суд, да он у свакоме предмету који се тиче отуђења земље земљоделчеве, по званичној дужности пазе и изискује, да се поднесе правилом прописани доказ и о томе, да дотични земљоделац, који имање отуђује има преко отуђујућег имања још пет плугова земље и кућу с плацем.“

Жена, код живог мужа није пореска глава, — тач. 4. а., § 471 и тач. 11 правила код овог §-а —, према овој одлуци Касационог суда, донесеној у спору Станисаве жене Васе Н. противу извршиоца продаје Милана Вас.

У овом спору, Станисава је тражила да са поништи продаја њеног имања, јер после продаје она са мужем и децом неће имати наглавицу, за доказ чега поднела је сведоџбу.

Првостепени суд одбио је тужитељку од тражења, са ових разлога:

„Нема ни једног услова из § 504 грађ. пост. по ком би се могла продаја за неуредну огласити — поништити — јер жалитељка код живог мужа није пореска глава, те се на њу и не може односити пропис замене § 471 грађ. пост. већ на њеног мужа, који по закону о порези и поред својег имања, ако га има, плаћа порезу и на женино имање, које је опет

по закону њена искључива својина без икаквог ограничења односно отуђења.“

На ово решење изјавила је жалбу Станисава, али III одељење Касаационог суда 9 маја 1887 године под № 1793 одобри првостепеног суда решење а одбаци жалбу као неумесну.

Кад се сведоџба о наглавици оцени једном, и нађе да је исправна, не може јој се доцније замерати, према овој одлуци опште седнице Касаационог суда.

Ђура С. прода своју њиву Петру Ј. за 1080 дин. и од ове њиве изда му тапију, коју је потврдио и неспорни судија, кад је Ђура поднео уредно сведоџбу да није земљорадник.

После три године Ђура се нешто премислио па тужи Петра за повраћај њиве, јер, и ако је поднео уверење да није земљорадник, ово није истинито а после ово не одговара ни прописној форми.

Први суд одбио је тужиоца од тражења са разлога, што се из поднесених прилога види и доказује, да је тужилац сам, код општинске власти тражио уверење о своме занимању, па га и добио и суду поднео.

Но, по незадовољству тужиоца, Апелациони суд преиначио је првостепену пресуду па је досудио тужиоцу тражење, са ових разлога:

„По § 471 под 4 грађ. пост. земљоделац ако нема сем продате земље још пет дана ораће земље и шести с кућом не може продају учинити; а по тачци 11 правила г. Министра правде од 4 фебр. 1874 г. Бр. 324. земљоделац, да би могао тапију од свога имања пренети на другога, треба да поднесе сведоџанство од кмета и 3. општинара из његове општине, да поред продате земље још има горњим законом прописано имање и то осведочење треба да је од средске власти потврђено, а такво осведочење при преносу горње тапије није било; јер она увера — сведочење — општине шабачке, коју је тужилац при потврђењу тапије суду поднео, не одговара пропису; јер иста није издата од 3 општинара, него од 2., а није потврђена ни полицијском влашћу, те тако није могла да вреди као доказано томе, да је тужилац био тада другог занимања а не земљоделац. Па, кад тужилац сада доказује, да је у време продаје био земљоделац, онда се тужени има осудити на враћање спорног имања.

Касаациони суд поништио је Апелациону пресуду са ових опет разлога:

(наставити се)

ЖЕНИЈАДНИ ПОЛИЦАЈАЦ

Louis Jacolhot

10

I. Нестале II

— Међу тим, то је са свим просто, прекиде га Преосвештенство. Сићуемо у подрум, који је само нама познат, где се налазе наше апсенице. Ви ћете ући сами и почећете са Жакелином како то ви знате; ако вас она воли толико да може оставити своје родитеље за вашу љубав, све

ће ићи добро и ви ћете је по ново хипнотисати. Тада ћу ја окушати с Клотилдом; она је мало мистичног карактера и лако је на њу утицати, те ћу покушати средствима, која ће се сларати с таким темпераментом. Оцртаћу јој како су јој друге обузете небесним сном и већ готове да се посвете служби свемогућег. Постараћу се, пре него је пробудим, да јој улијем мисао, под чијом ће влашћу бити и кад се пробуди, да напусти све своје и да пође на крајњи исток, да се посвети ширењу вере; јер ви знате, исто тако добро као ја, да хипнотисани сугестијом очувају и кад се пробуде баш ону мисао, коју им је магнетизер нарочито с том идејом и улио, извршују је... Требало би да и ви тако исто урадите са Жакелином пре него је пробудите; треба да употребите енергичне налоге, да бисте јако утисли у њен мозак мисли, које би требало да постану њеним, те кад се пробуди, да не може више владати собом, него да буде потпуно подјармљена датом наређењу. То сам имао да вам кажем; а сад како је време скупоцено, на посао! Починем да верујем, да би полиција и сувише дрска била, кад би, на прсте сумње продрла још ноћас овамо. Сутра ће већ бити сасвим друга ствар, употребили ма који од ова два начина, нећемо изгубити ништа; или ће оне бити далеко одавде на безбедном месту, или ће, најзад...

Преосвећени не доврши, али Ангеран, проникав му мисао, не може а да не задрхти.

— Спреман сам, рече, једва чекајући да се види поред Жакелине, јер је био увећан да девојка мора одолети његовој вољи.

Преосвећени у тај мах притисну тајну браву позади свога ормана, која отвори пролаз за подземну грађевину и један за другим, са слепим фењерима у руци, они се упутише дугим узаним ходником истесаним у зиду.

Они су носили са собом живот или смрт јадним младим девојкама, које спаваху месечарским сном у мрачној јазбини.

Ангеран, пошав последњи, у бризи беше заборавио да спусти капак који ће од свију очију сакрити улаз којим су они сишли.

II. Судија и полицајац.

Цела бригада сигурности, још од јуче на ногама, не беше ништа пронашла, баш ништа!... Ни трага ни једној од трију одбеглица, ни једнога од најудаљенијих основа подозрења, који би доцније, у друштву са другим околностима, па ма како вешто било извршено дело, био од пресудна значаја. Помоћу њих се злочинци најчешће и хватају. Брига да себи створе алиба, да извитопере неке околности које их могу теретити, а губе, при том, из вида неке нијансе неке појединости, за које мисле да их не треба уклањати, или о које, мисле, не треба им трошити време, а које, на против, доцније, окрећу се противу ових као страшних докази.

Али у овој ствари не догоди се ничега сличнога; дигосе на ноге целу бригаду, као што рекосмо, и не отворише ни

једне мрвице, која би их одвела на траг одводника.

Свакога часа стиже по један агенат, одређен за извесан посао, своје шефу и завршује рапорт кто и остали: „ничега новог, што ће рећи: „они које ми тражимо толико су били вешти да нам нису оставили ни трукне трага за собом.

Траг госпођица од Дамарта застао је у једном великом дућану где беху отишле са учитељицом Енглескињом, изишав из двора свога оца.

Истражни судија г. од Обервиља, који није оставио своје канцеларије од кад се растао са Министром правде, претурао је готово недирнуте листове свога досијеа, на које он записа имена младих девојака под овим заглављем:

„Афера Дамар-Конти“. Немогући додати и напомену: „државно заступништво противу... таквог“...

Никад још тако савршено вешт злочин не беше поверен његовом искуству и његовој вештини: већ неколико тренутака баца он погледе пуне нестрпљења на врата своје канцеларије, на која сад служитељ уђе и пријави:

— Господин шеф полиције сигурности:

— Нека уђе! одговори судија журно.

Жак Лоран уђе брзо. Беше човек педесетих година, крупан — лепа кроја, — херкулске снаге која лепо одговараше репутацији његова имена.

— Добро ми дошли, г. Жак Лоране! поздрави га судија показујући му столицу.

Шеф сигурности поклони се и заузео место на неколико корака од судчевог стола. Судија настави:

— Да ли сте ви били срећнији од ваших млађих, или ми и ви доносите, као и они, потпуно негативан резултат?

— То зависи од тога, што ви зовете резултатом, господине судија! одговори ушитани.

— Боже мој, лако је мене разумети: у овој големој невољи и најмањи основ подозрења био би примљен с највећим признањем; за двадесет година мога службовања као истражни судија ја немадох овакога случаја... Кажу ми да су кћери од Дамар-Конти одведене, или да се држимо лично представке да су *ишчезле*, јер најзад ничим још није утврђено да је ово отимачина... и што је најчудније, нико не зна ништа! Питамо оца: „наше су кћери изашле од куће у пет сата по подне и од тада се више не вратише“, вели он: то исто одговора и мати и цела послуга. Окренем се кочијашу који је одвезао госпођице... „Тај ће ми“, мишљах, „бар што год више открити“. И шта; он их је одвезао у велике тиљерске дућане, одакле нису више ни изашле, тврди он... да на њ није набасао његов господар, добри би их момак још чекао!... Помоћницима те радње, пак, чини се, да су оне отишле са једном старом дамом коју описују онако, каквих има њих тридесет хиљада у Паризу, а ја их не могу све испитивати! Ваши ми агенти понављају једанити рефрен: „немамо полазне тачке, не знамо ништа“. И свима тим многоповнављаним *ништа* треба ја да отпочнем истрагу и да пронађем учиниоце. Министар правде дао ми је четрдесет и осам сата да одрешим овај гор-

дијев чвор и ако ми ви не помогнете, драги мој Лоране, вашом умешношћу и сталном срећом, мораћу дати оставку!...

Шеф сигурности, смећећи се, слушао је ово заносење судијино, па кад овај доврши, полицајац му оком показа на његова секретара који, седећи на столици према њима, прекраћиваше време секући гушчија пера вешто и ванредно умешно како то уме само бирократа да ради.

Судија разумеле, јер се одмах диже и рече Жаку Лорану:

— Ходите да попушимо по једну козодору, то ће вам мало поопштрити ум!

И г. од Обервиља пође к јадној малој одаји која му је служила за одмор, кад ноћ мора провести у канцеларији и за пушоницу.

Тек што се врата заклопише за њима, а Жак Лоран рече своме сабеседнику озбиљним гласом:

— Господине судија, никад вам чуднија и мучнија ствар није била поверена...

— Та до врага, мој драги Лоране, прекиде га г. од Обервиља заједљиво по своме обичају, ваља да вам ја нисам до сад говорио о шпанским селима!...

— То је истина, господине, судија, одговори шеф полиције, само кад вам ја то кажем, онда значи да ја познајем природу тешкоћа које имамо савладати, јер ви просто стварате претпоставке, пошто још ништа не знате о страховитом догађају чије сте конце ви одређени да похватате и размрсите.

— Шта, ви сте открили?!...

— Све, господине судија!

— Заиста ви сте чудноват човек!..., ви, дакле, знате и одвојаче госпођица од Дамарта?

— Знам их!

— Па онда ви знате и где су девојке?

— Знам!

— Чиста работа: Издаћу налог за хапшење, сами ћемо отићи да то извршимо и још ове исте ноћи госпођице ће бити враћене својој породици, а ја ћу за два сата, хвала буди вама, извршити оно за што ми је министар оставио два дана рока!

— Г. Судија заборавља тешкоће, које нагласих, а које имамо савладати...

— Ц, па, дед', изјасните се, јер не знам како да разумем. Ви знате кривце и место где су прикривене жртве, и онда не знам шта вас може спречавати, али, најзад, да чујем.

— То што ја знам, то је само резултат једног низа дедукција основаних на моме преимућству познавања људи и ствари и једне околности коју ми је случај пружио, али која има капиталне вредности, али и то ми не даје никаквог правног доказа противу учинилаца, ни једнога средства којим би их убедио о злочину који су учинили и све ће нам доглед бити руке везане док не будемо одатле извадили доказа којих сад немамо. У толико више треба овде да будемо обазриви, што нећемо имати посла са обичним злочинцима, него са људима из висока друштвенога реда, чак двојаким и којима иза леђа стоји цело свештенство које ће као један човек скочити у њихову одбрану.

— До врага, па то ће бити дивна романска природа, то ће нас мало разга-

лити од оних простих истрага противу шатраваца и злочинаца занација!.. Допустите да запалим цигару, да се увалим у ову наслоњачу, те да ми до ситница све испричате; нећу вас прекидати!...

— Та шта ереде психолошке и физиолошке рефлексије.

— Све једно и оне су добро дошле, употребите их довољице, јер сам, у осталом, убеђен, да вас слушати, драги мој Лоране, не значи губити време.

— И сувише се те добри, господине судије!

— Нисам ја добар; ја сам праведан и познајем вашу вредност. Ко то, најзад, може боље да оцени од мене, вашег судијиника од десет и више година?... Зборите, ја очекујем да чујем од вас једно од оних изванредних откровења која су вам стекла гласа, без спора, првога полицајца у Европи... Тај ступањ савршенства не долази само од дара, од вештине, те способности има само геније! Да чујем, дакле, господине Лоране!

— Ви сте, без сумње, запазили, господине, судија, колико је нејака морална веза која држи човека кад је страст затегне. »Човеково биће носи увек у себи једну успавану животињу«, рекао је један мислилац. И то је истина, јер ми неком врстом немога пристанка бацамо густ вео преко наших интимних навика, због гада који смо принуђени сакрити. Картони полицијске управе пуни су таквих ствари и они, као ја и ви, господине судија, који су принуђени да из близа загледају у те поруге, знају како би мало који човек, узет на лаку ватру, изашао некажњен због недела у своме приватном животу. Колико је њих који заузимају високе положаје и служе за углед части и достојанства у односу са себи равнима врше тајно развратна дела најсрамнија и противприродна!... И, према томе, кад пред нама стоји такав један атентат, такве врсти, који закон гони, ни част, ни прошлост, ни величина имена, или положаја не треба а priori да заштитвају никога од нашега гоњења. Колико вам ја примера могу, за несрећу, навести у прилог овога. Само два да наведем, у којима је случај издао учиниоце, па ће слика бити потпуно јасна.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања.

I.

Суд општине г. б. речке, актом својим од 16. пр. месеца № 989, пита:

«Пре пет година, Крста Ранђеловић, умро је, а по себи оставио две пунолетне кћери и удову Маргиту, која је још за живота његовог одбегла и живела одвојено, али брак није разведен.

Како је Крста оставио прилично имања, то је удова покушала да се врати у кућу пок. Крсте на удовичко уживање, али су је кћери отерале, изговарајући се, да је она још за живота Крстина напустила кућу, и тако изгубила право удовичког уживања.

Маргита сада не остаје ништа друго, него да путем спора докаже своје право уживања на имању умрлог; али, како она нема пара да плати таксу, то је тражила од општине да јој изда уверење о сиромашном стању.

Општински јој суд није могао издати ово уверење, јер маса њенога пок. мужа плаћа преко 5 дин непосредног пореза, те по чл. 2. тач. 8. зак. о таксама, не долази у ред оних, који имају право да воде спор без таксе.

Против ове одлуке општ. суда Маргита се жалила начел. ср. зајечарског, и среска је власт наредила, да се Маргити да тражено уверење.

Да не би суд учинио какву погрешку и дошао до одговорности, он моли уредништво да изволи изнети своје мишљење: да ли је наредба среске власти законита, или је правилније гледиште — схваћање општинског суда?»

II.

Суд општине руишке, актом својим од 8. јуна ове год. Бр. 849, пита:

«а, у састав ове општине примљено је и село Липовац. По закљученом уговору између досадашње општине и села Липовца, ово село не ће плаћати никакав прирез, који ће се купити за подизање суднице.

Поводом овога настаје питање: да ли ће и сељани Липовца имати право гласа на збору, који ће имати да реши питање: на коме ће се месту подићи општинска судница, или ће то бити право само оних села, која ће и прирез да плате?»

б. како је постојећим расписом поречено општинама право извињања оних кривица из III части кр. закона, где су казне веће од 10 дана затвора, то је овај суд, актом својим од 23. јуна ове год. Бр. 849, оптужио среској власти Илију Јовановића, из Црног Кала, за самовласно заузеће општинске утрине, и молио да се он по закону казни,

Среска власт, пре него што би ма шта радила по овоме предмету, актом својим од 4. јуна тек. год. Бр. 6899, тражила је да јој суд пошаље 6 дин. на име дијурне за државну касу, што ће писар излазити на лице места, да учини потребан увиђај.

Настаје сада питање: да ли је општински суд дужан да плаћа ову таксу, кад је он Илију званично оптужио, или среска власт треба да учини увиђај без таксе — по званичној дужности?; и

в. Михаило Цајић, из Руишта 7. фебруара ове године, оптужио је Стају Анђелковић, онд. за самовољно заузеће његове земље.

Од горњег дана па све до 15. априла ове године, по овоме предмету није ништа рађено а тога је дана овај суд учинио потребан увиђај на лицу места и окривљеног узео на одговор.

Како је, међутим, у то доба ступила у живот измена полицијске уредбе, по којој извиђај и пресујење ове ствари није више припадало општинском суду, то је суд, актом својим од 31. маја Бр. 253, послао овај предмет среској власти на даљи рад, али она га је одмах вратила наводећи, да је дело застарело, и да суд поступи по закону.

Како, пак, од дана последњег рада по овоме (15. априла) па до сада (8. јуна) није протекло три месеца, то суд мисли да ово дело није застарело.

Моли се уредништво за потребно обавештење по свима овим предметима».

— На ова питања одговарамо:

I

По чл. 2. т. 8. става 4 закона о таксама, кад год жена има да води парницу против свога мужа, што је наступио који од случајева § 417. грађанског закона, онда се не гледа на величину пореза, који плаћа њен муж, него на порез, који она сама плаћа, ако га у опште плаћа.

Овај изузетак, од осталих наређења овога члана, учињен је несумњиво зато, да неправедно отераној и напуштеној жени створи могућност, да до свога права дође.

Одмах у ставу 5-ом тач. 8. чл. 2. поменутог закона, удове умрлих везују се опет за порез својих умрлих мужева, односно њихове масе или задруге, докле год ове живе на имању умрлог, чинећи, опет, на тај начин изузетак за оне удовице, које не живе на имању умрлог, него морају против наследника и задругара да воде парнице, остављајући, тако, да се ту узима у обзир само порез удове, ако га она у опште плаћа према осталом своме имању.

Према овоме, кад је Маргита отерана са имања умрлог, и има да води спор против његових наследника, онда се, по ономе услову из става 5, да се за порез мужа, масе и задруге везују само оне удовице, које на имању живе, а аналогно ставу 4 поменутог члана, има узети, да је она сирота (ако нема свога имања, на које би плаћала више од 5 дин. неп. пореза) и мора јој се дати тражено уверење.

Према овоме, наредба је среске власти законита, и суд не ће учинити никакву грешку, ако Маргити изда уверење о сиромаштини.

II

а, То, што је село Липовац, по међусобном уговору са осталим селима, која састављају општину руишку, ослобођено плаћања приреза за подизање општ. суднице, не одузима његовим сељанима право гласа, које им даје Устав и чл. 30 зак. о општинама, на ни за случај из чл. 13, и т. 10 чл. 33. зак. о општинама.

Имају, дакле, и они право гласа у питању: где ће бити општинска судница;

б, Утрине општинске нису неограничена својина општинска, са којима би оне могле располагати како хоће, па их или отуђити или им намену преимачити — претворити у зиратно земљиште.

Оне су општинска добра, која се могу употребити само на оно, чему су намењена, и о сваком отуђењу, ма којим било путем, вољно или невољно, води рачуна држава, по Височајшој уредби од 7. марта 1858 год. ВМ 254 и закону о општинама, па кад приметити да се ово противзаконито отуђује или заузима, дужна је да томе стане на пут.

Према томе, кад сузбијање самовласног заузимања општинске утрине спада у званичан рад власти, онда се не може наплаћивати ни такса за државну касу по закону о трошковима управних власти.

Овако се има разумети став први чл. 5. и т. 2. под б. чл. 6. зак. о трошковима управних власти.

Ако је срески старешина другичје расправио ствар, треба поднети жалбу у смислу члана 8. правила за извршење зак. о таксама; и

в, Не може се узети, да је општински суд био апсолутно ненадежна власт за пријем тужбе и извиђај за самовлашће, па да се, по томе, онај његов рад извршен 15. априла, сматра као

и да не постоји, те да се одатле изведе закључак да застарелост Стајине кривице није прекидана.

Међутим, кад је среска власт тако нашла и вратила предмет на законски рад, онда нека суд донесе закључак у смислу последње измене § 375, а и саопшти га странама, па ће се тако створити могућност за жалбу Првостеноном Суду, који ће расправити, том приликом, и питање о застарелости.

Ми се, пак, задржавамо од ближег изношења нашега гледишта по овоме зато, што стоји званично објашњење чл. 94. тач. 4, под б. које се битно разликује од нашега.

Г. Р. Булатовић, деловођа општ. јемашничке пита, подлеже ли плаћању таксе оне осуде кметова и председника, што их доносе у смислу чл. 109 и 410 закона о општинама?

Како смо на ово питање ми дали опширан одговор у бр. 2. „Полицијског Гласника“ за 1903 год. то упућујемо г. Булатовића, да нађе тај одговор, који ће бити одговор и на његово питање.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Светозар Ранисављевић је родом из Аустро-Угарске, али је живио у Шапцу. Осуђен је на 20 год. робије у тешком окуву због пет дела крађе стоке на опасан начин; ово му је четврта осуда — поврат. Има му 35. година, стаса је средњег, косе црне, чела широка и намрштена, обрва и очију црних, образа дугих сувих, носа правилна, бркова и браде црних и проседих, уста умерених; присут је с леве стране и носи утеге.

Позивају се све полицијске и општинске власти у земљи, да ове одбегле осуђенике најживље потраже у своме кругу и нађене под јаким стражом спроведу управи београд. казн. завода, с позивом на Бр. 8171. или управи гр. Београда с позивом на Бр. 23.874.

Покрађени сточни пасоши. Начелник ср. јасеничког-лепеничког депешом од 12 т. м. Бр. 13222 јавља: да су непознати зликовци ноћу изм. 9. и 10. т. м. обили судницу општине в. крчмарске и из ове украли: шест комада белих сточних пасоша серија СХСVIII од броја 7140 до бр. 7200, поред тога и печат општински за мастило, доста излизан но ипак даје добар отисак, кутију за штампбљмастило и увлаку, велике маказе канцеларијске и две пушке: 1 капислару, и 1 кашикару, Украђени пасоши однети су заједно са целом свеском пасоша са уникатом од бр. 7000 до бр. 7139. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да ове зликовце у своме реону потраже па у случају проналаска исте стражарно спроведу истом среском начелнику, или начелнику окр. крагујевачког с позивом на Бр. 11.949 (УБр. 23.908)

Непознати лопов, 11 тек. мес. око 1 сат по подне, отворио је дућан Васе Живковића трг. ова. који постоји у Дубровачкој ул. бр. 9. а у коме држи дуван и остале монополске ствари, — из отворене фијоке дигао 590 дин. у српским новчаницама 1 наполеон и 3 полу-полеона и до 40 — дин. разног ситног новца. Позивају се све полиц. власти, да лопова најживље потраже и у случају проналаска спро-

веду Управи града Београда с позивом на Бр. 23710.

Три непозната зликовца, ухватили су 5 ов. м-ца, око 7 сати по подне, Косту Живковића, трг. из Бискупља, у пољу, ван села, везали га, отели 65.50 дин. у новцу од никла, сат — на коме је написано цело Костино име и презиме и кључеве од касе, па су га довели у близини куће, ученили га са још 500 дин. пустили и дали кључеве да им донесе цовац али Коста то није учинио. Зликовци су у гуњевима и чакширама, шубарама и опанцима, наоружани брзометним пушкама, ножевима и мноштвом муниције. Потером одмах за овим, нису пронађени. Као саучесници осумњичени су: Драгутин Јевтић и Драгутин Јовановић из Бискупља, али је Јевтић јутрос побегао испред ср. служитеља, пре по што је узет на крив. испит. Јевтић је раста средњег, стар око 24 год., плав, сувоњав, са малим усуканим брковима, у кошуљи и гаћама и штофаним пеширом, за којим је такође наређена потера. Позивају се све полиц. власти да обрате пажњу на сва сумњива лица ради проналаска и хватања криваца, па у случају проналаска кривце стражарно спроведу Управи гр. Београда с позивом на Бр. 23229 или начал. ср. рамског с позивом на Бр. 9391.

Шест наоружаних зликоваца, 13 ов. м-ца, око 6 сати по подне, пресрели су на путу у близини села Дрмна среза Пожаревачког, Костандина Цвијића, земљоделца из Каличевце истог среза, који је путовао у колима са два коња, па су му отели новчаник са 4 дин. у никау и сребру, а за тим му одузели кола и коње, па сели у кола и одјурили у правцу села Дрмна. Зликовци су у гуњевима и чакширама оружани брзометним пушкама, кола су са левчама без арњева и сицева скоро нова и шарирана црном и првеном фарбом, један је коњ мрко доратаст стар 5 год., а други врбан, без роваша и белеге. стар 4 год, оба су од знатне вредности, високи по 159 см. јалови и жигосани са «К». Позивају се све полицијске и општинске власти, за нужне мере за проналасак зликоваца кола и коња, које треба спровести нач. ср. у Градиште с позивом на бр. 9774.

Непознати лопов, увукао се кроз отворен прозор у кућу Лазара Ј. Ђурића, трг. из Смедерева, и из ормана, који је у соби, украо следеће ствари: 1 грану дијамантску у злату вреди 180 дин., 1 прстен дијамантски у злату вреди 60 дин.; 1 гривну-бразлетну — златну — француско злато — вреди 30 дин.; 1 брош — медаљон — женски — златан са сликом оштећеног француско злато-вриди 30 дин.; 1 мали златан крстић са црним ситним каменом вреди 12 дин. две мамудије златне бушене — вреди 5 дин. Позивају се све, власти да ову покрађу и лопове најживље потраже, нарочито препоручити сајдијама, јувелирима и трговцима, који са оваквим предметима тргују, ако им се понуди на продају, да то лице јаве најближој власти па на случај проналаска и ствари кривца упутити Управи гр. Београда или начал. окр. смедеревског с позивом на бр. 7198.

Косана Н., родом из Савинца, код Мрчајевца ср. жичког, очију и косе плаве, лица ружног флакавог, сува, изнемогла, гласа тихог, косе кратке, стаса средњег, стара 18—20 год. заудара на јодоформ, од одела на себи је имала: жакет плави, ткану бордо сукњу — сашивену са једним карнером по варошки, кошуљу од цица плава, реклу „тегет“ са белим шарам, кецељу плаву са једним цепом, шал бордо боје

од вунице, жуте ципеле или папуче, — Извршила је крађу, г. Сими Цветковићу, адв. из Крагујевца, и том приликом однела му ствари у вредности 200 дин. и готовог новца 20 дин. у банкама. Ствари су: 1. сукњица од финог зеленог плиша, постављена крозе; 1 хаљина боје крем, пласирана са реклицом, која је прошивена; 1. хаљиницу од финог штофа, грао, апуцована белим свиленим боркицама, око појаса кајиш од најфинијег белог атласа са малом машином; 1 шелетон женски; 5 метра финог црног сатина; 4 пара мушких чарапа; 1 њилим стари ткани. По њеном причању мајку и оца нема а турсори су јој стричеви из Савинца. Служила је у Чачку код неког официра.

Љубица, жена Василија Јовића, жандарма краг. жанд. одреда побегла је од свог мужа и однела 100 динара у готову и накит. Она је стара око 27 год., плава, средње висине. По зивају се све полициске власти да у своје реону потраже Косану и Љубицу па у случају проналаска исте спроведу Управи гр. Београда с позивом на Бр. 23240 или начел. окр. Крагујевачког с позивом на бр. 11564.

Богдан Јов. Стојићевић, родом из Буракова ср. рамског окр. пожаревачког, осуђеник београдског казног завода, побегао је са рада из Добричева. Богдану је 37. година, плав, средњег раста, малих бркова, обријан. Од одећа је однео на себи кошуљу и капу осуђеничку. Наређује се свима полиц. и општ. властима у

земљи, да Богдана живо потраже и нађеног стражарно спроведу или управи београдског казног завода или Управи града Београда с позивом на бр. 23959.

Петар Стевановић је родом из А.-Угарске, но последње године воје слободу провео је у Удовицама окр. ужичког. Осуђен је због више опасних кваћа и хотимичног убиства са предушљајем на 20. год. робије у тешком окову; ово му је друга осуда. Има му 35 год. стаса је средњег, косе црне, образа дугих, у лицу рошав, чела обичног, обрва црних, нос а умереног, бркова смеђих, уста умерених.

Љубомир Гајић је родом из Биновца окр. смедеревског. Осуђен је на 20 год. робије у тешком окову због разбојништва. Има му 29 година, стаса је средњег, косе црне, образа округлих, чела широка, обрва, очију и бркова црних, нос а широка, уста умерених.

Андреја Радичевић је родом из Горњег Штићља, окр. моравског. Осуђен је на 20 год. робије у тешком окову због више казних дела и јатаковања хајдучима; ово му је друга осуда. Има му 34 год. стаса је високог, косе смеђе, образа округлих, чела обичног, очију, обрва, бркова и браде смеђе, уста умерених, нос а правина.

Петар Крунић и **Петар Стевановић**, оба осуђеници београдског казног завода, побегли су 12. ов. мес. са рада из Топчидера, а са њима и **Љубомир Гајић**, **Андреја Радичевић** и **Светозар Ранисављевић**, такође осуђеници истог завода, пошто су од чувара,

жандармеријског каплара, отели пушку „рибодлијеву” и 4 метка. Од државних ствари однели су на себи: по један бели гуњ, по једну белу капу, по један пар кошуља и гаћа и по један пар опанака. Њихов је опис:

Петар Крунић је родом из Бечкерека у А.-Угарској, али је живео у Београду. Осуђен је на 20 година робије у тешком окову за 13

опасних крађа; трећи пут је на робији. Има му 38 год. стаса је средњег, косе смеђе, образа дугуљастих, чела обичног, обрва смеђих, очију зелених, нос а обичног, бркова смеђих; на једној левог образа има ожиљак.

ТРАЖИ СЕ

Павле Котрља, обућар из Београда, доставио је кварту дорћолском, да је његов син Алекса Котрља, словослагач, 27 јуна т. г. отишао незнано куда и до данас се није вратио кући. Алекси је 15. год., стаса је средњег, приномаст, у левом је оку бело-чакараст; носи браон капут, беличасте панталоне, бео сламни шешир и ципеле. Препоручује се свима полиц. и општинским властима, да Алексу потраже и нађеног упуте кварту дорћолском с позивом на Бр. 4850 или Управи града Београда на Бр. 23259.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Младен — Милан Бабић, зове се ово лице, чију слику на овом месту доносимо. Он је родом из Аустро-Угарске, али га је отац као дечка са осталом фамилијом превео у Србију, и настанио се у селу Лојаницама среза посава-тамнавског, окр. подринског; стар је 29 год., висок 1,60 мет., плав.

Младен је 1898 год. од стране првостепеног суда за варош Београд осуђен за више опасних

крађа на 10 год. робије у тешком окову. Са осуде је услед помиловања пуштен јуна месеца прошле год. и место да иде у село код браће и да поштено радећи издржи досуђени му полициски надзор, он се шетка између Србије и Аустро-Угарске и добро се трошкар. Кад је пре месец дана ухваћен у Београду, нашао се при њему преко 30 дин., а јуче је опет ухваћен на оvd. железничкој станици, и при њему је нађено 17-50 дин. и један сребрни сахат са два капка; ремонтар, под Бр. 25507. Младен не може да покаже да је где год радио и новац зарадио, а ни за сахат не може са вероватношћу да покаже откуда му је. По свој прилици он је се латио свога старог посла, опасних крађа; те износећи његову фотографију молимо све власти, као и приватна лица, да ако што знаду о овом лицу доставе Управи града Београда с позивом на Бр. 24145, где издржава двадесето-дневни затвор због скитње и повратка из прогонства.

Сахалин, због нагомиланог материјала изостао је из овог броја.